

PÄIVYSTYSKLINIKAN KOMMENTIT LAUSUNTOPYYNTÖÖN PÄIVYSTYSAPU 116117 OHJEISTA

Yleistä:

- Samaa asiaa hieman eri sanavivahtein ei useampaan sarakkeeseen – selkeämpi kuvaus
- Eri oirekohdissa samaan oireeseen tulee reagoida samalla tavoin – oireiden yhtenäistäminen
- Korjausten jälkeen toivomme vielä mahdollisuutta kommentoida sitä

Otsikko

Kommentti

Allergia/allerginen reaktio:

Yleistä: Haasteena yhtenäisen käytännön löytäminen päivystyksenä/24h aikana/2-3vrk kuluessa hoidettavissa. Arviota tekevien hoitajien pitäisi pystyä tulkitsemaan ohjetta tasalaatuisesti. Tässä kohdassa laaja ihoreaktio useassa kohdassa.

Äkillinen sekavuus:

Hyvin vaikea arvioida puhelimessa/triagessa.

Käytännössä hoidetaan 24/7, jos uusi oire aiemmin omatoimisella henkilöllä. HUOM oikeusturva tapaturman tms sattua.(kohta ei yöllä).

Verenohennuslääkitys:

Pään vamma ja ak-hoito ei vastaa nykyistä hoitosuositusta.

Vammapotilas

<1 vko vanha oireinen pään vamma – MUUTOSESITYS tuore oireinen pään vamma (tajunnantaso, muistiaukko tai neurologinen oire) hätätila

Vammat jossa turvotusta - TÄYSIN EPÄSELVÄ nilkan nyrjähdys, venähdys?

Koulu- tai työtapaturma, vakuutusjuridiset asiat? pitääkö ohjata päivystykseen?

Kasvovamma, hammastapaturma kaula)

Laaja vamma kasvojen, leukojen tai kaulan alueella (lisäys

Löytyykö nenämurtumatilanteet jostain kohtaa? Pään vamma? kasvomurtumaepäily?

Tuore pahoinpitely väärässä paikassa (lyönti päähän + mustelma TAI lyönti pesäpallomailalla ja tajunta heikentynyt tai kaksoiskuvat)

	Pahoinpitely merkitty nyt kohtaan hätätilanne sekä hoidetaan 24 tunnin sisällä
Leukakipu, alaleuan liikerajoitus	Suun avautuminen alle 2 sormen leveyttä – muutos hoidetaan päivystyksenä (joko infektio tai luksaatio)
Närästys	Muutosesitys hätätilanne-kohtaan: epäily sydänperäisestä kivusta ja välittömiä hoitotoimenpiteitä vaativa tilanne (voimakas kipu, voimakas verenpaineen lasku tms.) Lisäys: hoidetaan päivystyksenä – asianmukaisesta lääkityksestä huolimatta alkanut uusi voimakas närästys
Oksentelu	Lisäys kohtaan hoidetaan päivystyksenä: nielemisvaikeus, kun neste tai ruoka tulee saman tien ylös
Ripuli ja ummetus	Hätätilanne-kohdassa: kova ripuli, vatsakipu ja kuume? lisättävä yleistilan lasku tai ”rajuoireinen ripuli”, vatsakipu ja kuume yli 39 C tms. Hoidetaan päivystyksessä –kohdassa kuume yli 38? mitä tällä haetaan? Jos on ripuli ja on hyväkuntoinen, miksi pitäisi lähteä päivystykseen? ”Rajuoireinen ripuli” on kahdessa eri luokassa
Verenvuoto peräsuolesta	Pitäisikö olla hätätilanne-kohdassa hypovoleemisen shokin oireet? Pitäisikö olla hoidetaan päivystyksenä –kohdassa: hengenahdistus, takykardia
Silmäoireet	Homonyymi hemianopia – siirrettävä kohtaan A, liuotuskandidaatti Hoidetaan päivystyksenä lisäysehdotus: toisen silmän sietämätön kipu, valonarkuus ja näön heikentyminen (akuutti sulkukulmaglaukooma)? Lasiasirtauaman tutkiminen 2 – 3 vrk luokassa ok, mutta ”nokisade” pitäisi mainita luokassa hoidetaan päivystyksenä, mutta ei yöllä. Tällöin silmälääkärin tutkimus Terveysportin mukaan tulisi tehdä 1 vrk:n sisällä Sugillaatio + ak-hoito, pitääkö mainita?

Korva- ja kuulo-oireet	Pään vamman jälkeinen veren tai nesteen vuotaminen korvasta; pitääkö lisätä/onko muualla jotenkin mainittu tai huomioitu?
Rintakipu	Leporintakipu sepelvaltimotautipotilaalla on ryhmässä A ja ryhmässä B on ”aiemmin vain rasituksessa tuntunut kipu ilmenee nyt myös levossa”. Eikö tässä ole ristiriitaa. Eikö leporintakipupotilasta voi neuvoa ottamaan nitroa
Verenpaineen ongelmat (matala verenpaine)	Hätätilanne: lisäisin hengenahdistuksen yhdessä matalan verenpaineen kanssa
Kyljen ja rintakehän kipu	Hätätilanne: lisäisin kohtaan ”Epäily ruokatorven repeämästä” kipua edeltänyt oksentelu
Niska- ja hartiakipu	Hoidetaan päivystyksenä: lisäisin; raajan motorinen puutosoire
AVH	Hätätilanne: kohtaan näköhäiriö lisäisin; ei tyypillinen migreeniaura
Raajakipu ja muut raajaoireet	<u>Korjaus punaiseen sarakkeeseen:</u> Alaraajojen molemminpuolinen turvotus, johon liittyy lisääntyvää hengenahdistusta
Näköhäiriöt	Kummankin silmän näkökentän sama puoli hävinnyt eli homonyymi hemianopia; Äkillisesti alkaneet kaksoiskuvat; SIIRTO kohtaan 112
Tajunnanhäiriö	Otsikkoon viitaten kohta ”Ohimennyt muistihäiriö ilman muita oireita” voi mielestäni olla näin, mutta pelkkä Ohimennyt muistihäiriö ilman muita oireita eli TGA ei tarvitse välitöntä päivystysarviota (riittää YLE-käynti 24 h sisään)
Ahdistuneisuus	Riski vahingoittaa muita -> hoidetaan päivystyksenä

Psykoottiset oireet	Keltainen sarake: Oikeinkirjoitus”Kyky selvitä TÖISTÄ / opiskelusta...”
Traumaperäinen stressihäiriö	Sarake punainen lisäys: Äkillinen poikkeukselliseen traumaan liittyvä kriisi (läheisen kuolema, terrorismi tms). Ohjataan päivystyksellisesti keskustelemaan/purkamaan tilannetta.
Hengenahdistus	Sanamuotomuutos oranssi sarake: Korkea kuume(>38,0 C) ja huomattavat yleisoireet
Nieluoireet ja kurkkukipu	Nieleminen ei onnistu, vaikeus avata suuta siirretään oranssista punaiseen sarakkeeseen
Raskaana olevan vatsakipu tai verenvuoto	Hätätilanne 112 lisäys: Voimakas äkillinen vatsakipu ja tajunnanhäiriö